

ဒုက္ခိန္ဒြိယဘူယျာ

အာနိတေဂ်နိပိတ

วัดใหม่นครบาล ต.ดอนตะโก อ.เมือง จ.ราชบุรี

คำนำ

คัมภีร์ไบเบิลานเรื่อง “อานิสงส์ผ้าป่า” นี้ เป็นฉบับไทยวน วัดใหม่ นครบาล ต.ดอนตะโก อ.เมือง จ.ราชบุรี บันทึกด้วยอักษรธรรมล้านนา ภาษาไทยถิ่นเหนือ และภาษาบาลี จำนวน ๑ ผูก มีความยาวไม่มากนัก จำนวน ๖ หน้าลาน

เนื้อหาในเรื่อง “อานิสงส์ผ้าป่า” นี้กล่าวถึง พระพุทธเจ้าแสดงธรรมที่มาของผ้าจีวรในสมัยพุทธกาลทั้ง ๒๓ และอานิสงส์ของการถวายผ้าจีวร ว่ามีอานิสงส์มากทำให้แกนกลางของโลกอย่างเขาพระสุเมรุอ่อนไหวเอนอ่อนเหมือนหวายลนไฟ

ในเรื่องนี้มักกล่าวถึงคำว่า ผ้าบังสุกุล ตามศัพท์แปลว่า ผ้าเปื้อนฝุ่น ผ้าคลุกฝุ่น เพราะตามประวัติดั้งเดิมสมัยพระพุทธเจ้านั้น พระภิกษุสงฆ์จะพากันออกแสวงหาผ้าปูง่มตามป่าช้า ซึ่งชาวบ้านที่ได้นำศพไปเผาหรือฝังมักจะเลิกผ้าออกไว้ข้างนอกแล้วพาดไว้ใกล้ๆ เเชิงตะกอนหรือตามกิ่งไม้บางกรณีติดอยู่กับศพเลยทีเดียว เมื่อพระสงฆ์ไปพบเข้าถือว่าข้าวของเหล่านี้นับเป็นสาธารณะไม่มีเจ้าของแล้วจึงเข้าไปดูเห็นผ้าที่ตนต้องการแล้วก็ดึงออกจากศพ

การที่พระสงฆ์เข้าถึงผ้าออกจากศพหรือดึงลงจากกิ่งไม้ในป่าช้า เลยกกลายเป็นประเพณีชักผ้าบังสุกุลสืบมาจนถึงทุกวันนี้

เอกสารชิ้นนี้มีความน่าสนใจในด้านรูปแบบตัวอักษร และ
อักษรวิธีบางประการที่ไม่ค่อยพบเห็นมากนัก ซึ่งจะขอเขียน
ข้อคิดเห็นสั้น ๆ ไว้ท้ายเรื่อง

สุดท้ายนี้หากมีความบกพร่องประการใดเกี่ยวกับการปริวรรต
คัมภีร์ไบเบิลเรื่อง “อานิสงส์ผ้าป่า” ฉบับนี้ ผู้ปริวรรตขอภัยมา ณ
ที่นี้ด้วย “ข้าเขียนปดื ขาดตกบกพร่อง อย่าติอย่าเตียนข้านักแก
เนอ”

อานิสงส์ผ้าป่า

เอวมเม สุตํ ฯ เอกํ สมยํ ภควา สาวตถึยํ วิหริติ เขตวเน
อนาถปิณฑิกสุส อารามे โภ

สารโว ดูราสัปปุริสทั้งหลาย ลำกาลสมัยสืบประการมี คัพโภ
กัณฑีกาลสมัยเป็นต้น มีปริณิพานเป็นที่แล้ว ยังมีในกาลคาบ ๑ คือ
ว่า กาลอันพระพุทธรเจ้าจักได้เทศนา **สตถา** อันว่าสัพพะัญญ
พระพุทธรเจ้าตนเป็นครูแก่คนแลเทวดาทั้งหลาย **วิหริติ** ก็อยู่สำราญ
ในป่าเขตวันอาราม อันเป็นอารามแห่งนายอนาถปิณฑิกะมหา
เศรษฐีอันมีในทีเกิลเมืองสาวตถึราชธานีมีประมาณว่าได้ ๕ ร้อยเส้น
ขารณู^๑ก็มีแล

อถ โข ในกาลเมื่อนั้น พระสัพพะัญญเจ้าแลอยู่สำราญในป่า
เขตวันดังอัน **มหากสุสโป** อันว่ามหาภิกษุสปะเถรเจ้าตนควรครบย้า
แยง^๒ **คนตุวา** ก็เข้าไปแล้ว **สนติ** ก็สำนักแห่งพระพุทธรเจ้าในกาล
เมื่อเดือน ๑๒ มาถึงแล้ว ก็สั่งอำลาพระพุทธรเจ้า ก็ไหว้นบครบย้า
แยงแล้ว **กตวา** ก็กระทำเวียนวัตรประทักษิณเชิงพระพุทธรเจ้าแล้ว
คเหตุวา ก็ถือเอาขี้ผ้าแลบาตรแห่งตนแลนำตน **คนทึ นิกขमितวา**

^๑ มาตรฐานวัดความยาวเท่ากับช่วงคันธนูคือประมาณ ๑ เมตร.

^๒ เคารพยำเกรง.

เจ้าก็จึงออกจากป่าเขตวันอันที่สำราญแห่งพระพุทธเจ้า **วิหริติ** เจ้าเสด็จไปเพื่อว่าจักแสวงหาขิงผ้าบังสุกุลนั้นก็มีแล

อถ โข ในกาลเมื่อนั้น **สกุโก** อันว่าพระยาอินทริราชตนเป็นเจ้าเป็นใหญ่แก่เทวดาทิ้งหลาย **ญตวา** ก็รู้แล้วยังอัชฌาศัยใจแห่งมหากัสสปะเถรเจ้าตั้งอัน **คเหตุวา** ก็ถือเอาขิงผ้าทิพย์อันอ่อนละเอียดดีนั้นเสมอจุดตั้งคว้นไฟนั้นก็มีแล พระยาอินททะก็ลงมาจากชั้นฟ้าดาวดึงส์สวรรคตเทวโลก **นิกขमितวา** ก็ทอดไว้ขิงผ้าทิพย์ผืนนั้นไว้ในละแวกหนทาง ก็ปลงไว้ด้วยกิ่งไม้แลใบไม้ด้วยดีแล้ว ส่วนอันว่าอินทริราช **นิกขमितวา** ก็เนรมิตตนเป็นพราหมณ์ผู้เฒ่าเจ้าเอาขิงไปไม้ปักไว้ขิงในถ้ำกำ^๓หนทาง หื้อเป็นสักขีแก่มหาเถรเจ้ากัสสปะก็มีแล

เมื่อตั้งอัน **มหากัสสโป** อันว่าพระมหากัสสปะเถรเจ้าก็ไปด้วยหนทางอันนั้น อันพอรอยดินบุคคลผู้เดียวเที่ยวได้^๔ได้ อันอินทริราชปกติหากบอกล่าวตั้งอัน

เจ้าเสด็จไปแล้วหันขิงผ้าบังสุกุลผืนนั้น เจ้าก็จึงกระทำยั้งเสียงอันนั้นสามทีว่าดังนี้แล

^๓ ปกคลุม.

^๔ เดินทาง.

“ผ้าไหมมาตกเสียที่นี้ชา เจ้าบั่นมาเอาผืนผ้านี้ชา” มหาภัสส
ปะเถรเจ้าก็หันยังสภาวะอันหาเจ้าของปได้ ก็จึงกล่าวสนนี้

อิมิ จิวรี อาสามิกิ อันว่าผ้าผืนนี้มีเจ้าแล้วดังอัน มหาเถรเจ้าก็
ถือเอาขังผ้าผืนนั้น **อโหสิ** ก็มีแล

อถ โข กาล ในกาลเมื่อนั้น **สกุโก** อันว่าพระยาอินทาทิราช
ก็เนรมิตตนเป็นพราหมณ์ **นิภุมิตวา** แล้วก็จึงมาถามมหาภัสสปะ
เถรเจ้าว่าดังนี้

ภนเต ภควา ข้าแก่มหาภัสสปะเถรเจ้า

ปัสกุลสามิกิ อันว่า เจ้าผ้าบังสุกุลผืนนี้ยังมีถูรู้ว่าบมีนั้นชา

เถโร อันว่า มหาภัสสปะเถรเจ้าจึงกล่าววว่าดังนี้

พฺรามณ ดูราท่านพราหมณ์ **ปัสกุลสามิกิ** อันว่าเจ้าผ้าผืนนี้หา
เจ้าบได้แล

อถ โข กาลเมื่อนั้น อินทสักกะพราหมณ์จึงกล่าววว่าสนนี้

ภนเต ข้าแก่มหาเถรเจ้า **อหิ** อันว่าข้าก็หากเป็นเจ้าผ้าผืนนี้แล
ที่แท้ข้าก็หากเอามาทอดชาวไว้ยังผ้าผืนนี้เพื่อจักหือเป็นประโยชน์
แก่เจ้ากุแลเมื่ออัน

เถโร อันว่ามหาเถรเจ้า **อหิ** ก็กล่าวว่่าดังนี้

พฺรามาณ ตูราท่านพฺรามาณ **จิวรํ** อันว่าผ้าผืนนี้เป็นผ้าแห่งท่าน
สาธู โหติ เป็นอันตินิกแล **เถโร** อันว่ามหาเถรเจ้าก็เหตุว่าเจ้าก็
ถือเอาแล้วยังผ้าผืนนั้นก็ไปสู่นักแห่งพระพุทฺธเจ้าก็ด้วยพระยา
อินท แล้วยกเวนหื้อแก่พระพุทฺธเจ้าแล

สกุโก อันว่า อินทธิบติราช **ปุจฺฉิ** ก็ถามพระพุทฺธเจ้าว่าดังนี้

ภนฺเต ภควา ข้าไหว้พระพุทฺธเจ้า อันว่า หื้อยังผ้าบังสุกุลเป็น
ทานนี้ ยังมีอาณิสสผลดังรือนั้นชา

สตฺถา อันว่าพระพุทฺธเจ้าจึงเทศนาอาณิสสผลผ้าบังสุกุล จึง
เปล่งออกยังเสียงอันออกสุขุมาลย์อันประกอไปด้วยองค์ ๑๘
ประการเป็นดังเสียงมหาพรม

ในกาลวันนั้น สัตว์ทั้งหลาย ๔ จำพวก คือว่า ภิกขุ แลภิกขุณี
อุบาสก อุบาสิกาทั้งหลาย ก็กล่าวคาถาว่าดังนี้

ปัสสุกุลํ มหาราช อันว่า ภิกขุสังข์สสะ **เยพทาโกคราติสมฺปนฺน**
บังสุกุล **อิทํ ผลํ สตฺถา** อันว่าพระพุทฺธเจ้าก็จึงเทศนาว่าดังนี้

มหาราช ดุรามหาราช **โย บุคคโล**(โบลานชำระุด) ทายกทั้งหลาย
ฝูงได้มีใจใสศรัทธาในคุณพระไตรลักษณ์ แก้วทั้ง ๓ ประการแล หื้อ
ยังผ้าบังสุกุลเป็นทานแก่ภิกขุสงฆ์แลมีตั้งอัน

โย บุคคโล อันว่าบุคคลทั้งหลายฝูงนั้นแม่นว่าเกิดในอิตถภาวะ
ที่ใดก็ดี เทียมย่อมประกอบไปด้วยเหลี่ยมสาม^๕ข้าวของทั้งหลายมาก
นักแล

อิทํ ผล อันนี้ก็เป็นผลอันสงฆ์แห่งบุคคลทั้งหลายอันได้หื้อผ้า
บังสุกุลเป็นทานนั้นแล

**ปลวี่ สีเนรราชา อากาโส วามหสมพุโร ทุกส ปัสกุลสสุ
กุลัน คนติโส รสสิ**

มหาราช ดุรามหาราช ประการ ๑ ปฐพีอันว่าแผ่นดินหนามา
ถ้าสังขยาว่าได้ ๒ แสน ๔ หมื่นโยชน์

สินโร ราชา อันว่าเขาสีเนรราชา อันว่าเป็นพระยาแก่ตอย
ทั้งหลายนั้นสูงได้ ๘ หมื่น ๔ พันโยชน์ฝั่งลงไปใต้น้ำสมุทรก็ได้ ๘
หมื่น ๔ พันโยชน์ **มหสมพุโร** อันว่าน้ำสมุทรลึกได้ ๘ หมื่น (๘)
พันโยชน์ **อากาโส จ** อันว่า อากาศก็ดี วัตถุทั้งหลายฝูงนี้ก็เป็นอัน

^๕ ยุงข้าวขนาดใหญ่.

ใหญ่นักแล ที่แท้ก็ยงบเท่าส่วนเสี้ยว ๑ แห่งผ้าบังสุกุลอันนั้น เอามา
ผ่าหื้อเป็นสิบหกส่วนแห่งบุคคลอันได้หื้อยงผ้าบังสุกุลเป็นทานที่
เดียวหนึ่งคาย

มหาราช อันว่า **ศูรามหาราช ปถวี ปานิตลาวา** อันว่าแผ่นดิน
แล **มิกคาวา** ใหญ่เท่าใดก็ดี จักเอามาเปรียบเทียบด้วยอานิสงส์แห่ง
บุคคลผู้ได้หื้อผ้าบังสุกุลเป็นทาน แม่นว่าแผ่นดินนั้นก็ดูน้อยดั่งฝ่า
มือนั้นแล ก็บเท่าอานิสงส์แห่งผ้าบังสุกุลผืน ๑ แล

 แม่นว่าเขาสิเนโรรุราชาก็ดีก็เป็นดั่งจอมปลวกนั้นแล

 แม่นว่าอากาศก็ดีก็เป็นดั่งรุ้เข้มนั้นแล

 แม่นว่าน้ำสมุทรก็ดีเป็นดั่งน้ำเหมืองนั้นแล

 เหตุว่าผลอานิสงส์แห่งผ้าบังสุกุลมีมากนักหาที่สุดที่เสี้ยงไปได้
หาที่อันจักเปรียบเทียบได้แล

มหาราช **ศูรามหาราช โย ปุคคโล** อันว่าบุคคลผู้ได้หื้อกันถิน
ทั้งหลายเป็นทานมากนักขึ้นไปตราบต่อเท่าถึงพรหมโลกหื้อเป็น
ทานดั่งอันก็ดี ก็มีผลอานิสงส์มากนักแล ก็บเท่าส่วนเสี้ยว ๑ แลแล้ว
เอามาผ่าหื้อเป็น ๑๖ ส่วนแห่งบุคคลอันได้หื้อผ้าบังสุกุลเป็นทาน

ทีเดียว ๑ นั้นแล แม่นว่าหื้อผ้ากันลิน ๑๐ กอง เป็นทานตั้งอันก็ดี ก็
บ่เท่าผลานิสงส์แห่งผ้าบังสกุลผืน ๑ เป็นทานนั้นแล

สตถา อันว่า พระพุทธเจ้า **กโกลนเต** ก็มากระทำยกยอคุณแห่ง
บุคคลทั้งหลายอันได้หื้อผ้าบังสกุลเป็นทานก็แล้วเป็นห้องเท่านั้นก่อน
แล **อล** ในกาลเมื่อนั้น **สโกโก** อันว่าพระยาอินทริบดีราช **ปุจฉิ** ก็ถาม
ยังพระพุทธเจ้าว่าดังนี้

ภนเต ภควา ข้าไหว้พระพุทธเจ้า อันว่าที่เกิดแห่งผ้าบังสกุลนั้น
มีเท่าใดชา **สตถา** อันว่าพระพุทธเจ้าตนทำเพ็งด้วยบารมีธรรม
ทั้งหลาย ๓๐ ทัศ **อาห** ก็กล่าวว่ดังนี้

มหาราช อันว่าดูรามหาราช อันว่าที่เกิดแห่งบังสกุลมีประมาณ
ว่าได้ชาว ๓ แห่งแล

โสสานิก อัน ๑ คือว่าผ้าอันท่านละเอียดในป่าช้าฝักี้ดี

ปาปณิก ผ้าอันตกหายเสียในกลาง(ต)ลาดก็ดี

รถิก ผ้าอันผู้ใจบุญหากทอดซัดในหนทาง ภิกขุอันจักมานั้นก็ดี

สงการโฆฬ เจ้าละผ้าอันท่านทอดเสียกองหญ้าก็ดี

โสตุถิย ยังผ้าอันท่านเซ็ดมลมณฑิล เมื่อออกลูกแล้วซัดเสียก็ดี

สินาน เจ้าละฝ้าอันพอหุ้มนุ่งอาบน้ำแล้วแลเสี่ยยังทำน้ำกัตี

ติดถ เจ้าละฝ้าอันท่านลิมเสี่ยในทำน้ำกัตี

คตปจจาคต ฝ้าอันท่านนุ่งไปป่าช้า ผิคืนมาแล้วละเสี่ยนั้นกัตี

อคคิททต ฝ้าอันไฟไหม้ท่านละเสี่ยนั้นกัตี

โคชายิต ฝ้างัวเกี่ยวอันท่านละเสี่ยนั้นกัตี

อุปจิกุชายิต ฝ้าอันปลวกกัดกัตี

อุนธูรชายิต ฝ้าอันหนูกัดเสี่ยนั้นกัตี

อนตจฉินน ฝ้าอันขาดริม ท่านละเสี่ยนั้นกัตี

ทสจฉินน ฝ้าอันเชิงขาดท่านว่าบ่เป็นอันนุ่งแล้วซัดไว้นั้นกัตี

ธชาหญ ฝ้าอันท่านแบ่งซ่อทุงในทาทางสะเปาทิพย์รบเส็กนั้นกัตี

ถูป ฝ้าอันท่านเกี่ยวจอมปลวกบูชาผีนนั้นกัตี

สมณ อัน ๑ คือว่า ฝ้าอันสมณะซัดเสี่ยกัตี

อภิเสกิก ฝ้าอันท่านอุสาภิเสกท้าวพระยานั้นกัตี

อิทธิมย ฝ้าอันแล้วด้วยฤทธิ์กัตี

ปนฺณิก ผ่าอันท่านละเสียยังหนทางก็ดี

วาตาทฏ ผ่าอันลมพัดมาตกต่อหน้าตนก็ดี

เทวทตฺตिय ยังฝ่าอันเทวดาหากเหตุก็ดี

สามุทฺทिय(ชำระดู)น สมุทฺรทั้งหลายพัดออกมาริมฝั่งนั้นก็ดีแล

ฝ่าทั้งหลายได้ชาว ๓ แห่งนี้ว่าเป็นมงคลแล

สตถา สัพพะปัญญพระพุทฺธเจ้าตนเป็นครูแก่คนแลเทวดาทั้งหลายก็รับเอาผ้าบังสุกุลผืนนั้นแก้่มหากัสสปะเถรเจ้า แล้วก็กระทำอนุโมทนาเชิงกันทานแห่งพระยาอินทาทนเป็นใหญ่แก่เทวดาทั้งหลายก็ได้ยินยังธรรมเทศนาแห่งพระพุทฺธเจ้าแลก็กระทำสักการะบูชาสาธุการมากนักหนาแล

อถ โข กาล ในกาลเมื่อนั้นแผ่นดินหนาสังขยาว่าได้สองแสน ๔ หมื่นโยชน์ก็สนั่นหวั่นไหวไปมา เขาสิเนโรรุราชาที่อ่อนน้อมค้อมไปมาเป็นประจูดั่งชายผู้ ๑ มาตัดเอาที่ยอดหวายมาลนไฟนั้นก็อ่อนน้อมค้อมไปมานัก แม้นว่าน้ำสมุทฺรสาครนั้นก็ขัว้เขือกเขือกตีฟองนองตีฝั่งเป็นโกลาหล แผ่นดินก็ไหวหวั่นสนั่นขึ้นไปถึงตราบต่อเท้าถึงพรหมโลกพันก็มีแล

อถ โข กाल ในกาลเมื่อพระพุทธเจ้าสำแดงยังผลอานิสงส์ผ้ามหาบังสุกุลแล พระสัพพัญญูเจ้า **โทมณ** คุณยกยอคุณดังนี้ เทวดาทั้งหลายมีพระยาอินทราแลพระยาพรหมเป็นต้นก็ได้ฟังยังธรรมเทศนาแห่งพระพุทธเจ้าก็มีใจชมชื่นยินดีแลก็เลิกอัญชูลีนบน้อมนมัสการไหว้ธรรมเทศนาแห่งพระพุทธเจ้าแล้วบุคคลทั้งหลายก็ได้ถึงธรรมวิเศษมีประเภทว่า โสดา สกิทาคามี อรหัตถผล ด้วยบุญสมภารแห่งตนก็มีแล

สตถา อันว่า พระพุทธเจ้ายกยอยังอานิสงส์แห่งบุคคลทั้งหลายอันได้หื้อผ้าบังสุกุลเป็นทานนี้แล

ตถิติ กริยาอันกล่าวท่องอานิสงส์ผ้าป่าก็แล้วเท่านั้นก่อนแล สรเด็จท่องวันอัน ๑ เดือน

หน้าทับเค้าอานิสงส์ผ้าป่าแลนายเหย บ่เคยสักกำเทอะ อย่าไปเล่าขวัญเข้าเนอ พอกหามาเขียนนี้เทอะ เดียวนี้แล้วนายเหยก็แล้วเป็นห้องเท่านั้นก่อนแล

อานิสงส์ผ้าป่า

อักษรธรรมล้านนา ภาษาไทยถิ่นเหนือ, บาลี

หัวเรื่อง ธรรมคดี

จำนวน ๖ ลาน ๑๐ หน้าลาน

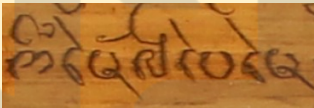
ขนาด 4.9 x 58.8 x 0.4 ซม.

พิพิธภัณฑ์ชุมชนลาวเวียง วัดโบสถ์ ตำบลบ้านเลื่อ อำเภอโศกราม

จังหวัดราชบุรี

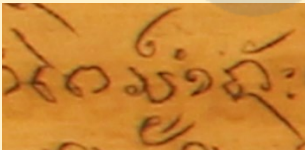
อักษรวิธีบางประการที่น่าสนใจ

1. การใช้ขีดทดแทนตัวสะกด ง.

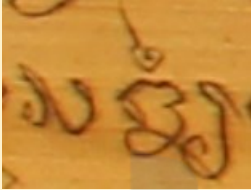
ก็ไม้แลไปไม้ / กิ่งไม้แลไปไม้

2. การใช้พยัญชนะต้นหนึ่งตัว เขียนสองคำ ใช้ ส. รูปเดียวเขียนคำว่า สู่ และ สำ

ไฟสู่นะ / ไปสู่นัก

3. การใช้ไม้กั้งไหลแทนตัวสะกด ง ของคำข้างหน้า รูปร่างไม้กั้งไหล
ค่อนข้างแปลกไปกว่าที่นิยม

สงขุ่ย / สังขยา

